

IN KADER 40-JARIG JUBILEUM

Internaat Aekinga vijf dagen lang in teken van feestelijkheden

APPELSCHA. Het bijzonder jeugdinternaat Aekinga in Appelscha staat vanaf 13 tot en met 17 mei a.s. helemaal in het teken van de feestelijkheden. Dan wordt het 40-jarig bestaan van die instelling gevierd, hoewel heel officieel de opening van Aekinga als VBS-kamp (Vorming Buiten Schoolverband) al eind 1947 plaatsvond. Vorig jaar waren er evenwel al verschillende activiteiten op het internaat, vooral in het kader van het afscheid van directeur Johannes Hofman. De viering van het 40-jarig jubileum werd dan ook verschoven naar dit jaar, maar dat er nu dan ook behoorlijk wordt uitgepakt is zeker. Vijf dagen lang is er van alles te beleven in en rondom Aekinga.

Het begon allemaal in Appelscha in de tweede wereldoorlog. Voor de Nederlandse Arbeidsdienst werd er toen een aantal houten barakken gebouwd. Inmiddels herinnert er al niet zo veel meer aan die tijd. Na de oorlog moest er een andere bestemming voor de barakken worden gevonden: Aekinga werd VBS-kamp, waarbij de heer Van der Kolk de scepter zwaaide over het kamp. In die periode was er nog sprake van een kampcommandant.

kampwerk als zelfstandige afdeling van het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen Bijzonder Jeugdwerk in Internaatverband werd. Kampcommandant Van der Kolk was inmiddels opgevolgd door Bertus Frens, een man wiens naam voor de wijde omgeving altijd stevig met Aekinga en Appelscha zal zijn verbonden. De heer Frens was maar liefst 23 jaar lang de baas op Aekinga, eerst nog als kampcommandant, later als directeur.

De hoogst verantwoordelijken op Aekinga hielden het allemaal lang vol, want ook de in 1976 benoemde Johannes Hofman bleef tot aan zijn pensionering in

oude barakken het loodje gaan leggen.

„STOERE KNAPEN“

In de begin verleende Aekinga aan zo'n honderd jongens onderdak. De methodiek was er op gericht van de knapen stoere jongens te maken, die wilden en ook konden werken. De verblijfsduur was toen maximaal een jaar. In die tijd moest alles geleerd worden in dat ene jaar, wat men ook maar nodig kon hebben. Dat alles met inachtneming van de nodige huisregels. Ook in die tijd was er sprake van plaatsing op vrijwillige basis, hoewel aan dat begrip toch wel een verschillende jitleg kon worden gegeven.

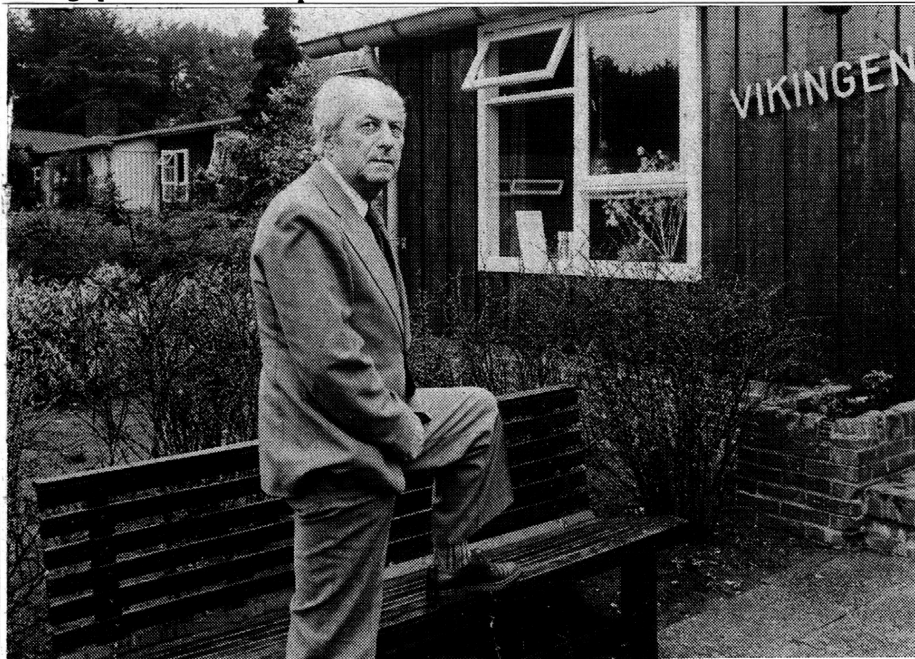
In de afgelopen veertig jaar hebben zo'n vijf- à zesduizend jongeren voor korte of langere tijd een opleiding of een deel daarvan op Aekinga gehad. Niet iedereen zal met evenveel plezier aan de tijd in Appelscha terugdenken, al kijkt toch een niet onaanzienlijk deel met genoegen terug op de periode in het internaat. In het kader van de festiviteiten rondom het veertigjarige bestaan staat onder meer een reünie op het programma. Hoewel ten aanzien van het aantal deelnemers nog weinig bekend is, moet zeker niet uitgesloten worden geacht dat velen aan die uitnodiging gehoor zullen geven.

Met name de oudere voormalige pupillen van Aekinga zullen het internaat van toen nauwelijks meer herkennen. De laatste ingrijpende verbouwing dateert van 1976. Toen werden er drie nieuwe paviljoens neergezet, alsmede een fraai nieuw servicegebouw. Bovendien vonden er op het terrein verschillende aanpassingen plaats, compleet met heuvels en het nodige groen.

Het aantal van honderd jongens is nu teruggebracht naar 72. Die zijn ondergebracht in zes leefgroepen. De leeftijd loopt uiteen van dertien tot ongeveer achttien jaar. Verwijzing van de jongens naar Aekinga verloopt veelal via de maatschappelijke dienst of via het RIAGG. Aan zo'n verwijzing liggen in de meeste gevallen psychosociale problemen ten grondslag, waardoor handhaving in eigen leef- en gezinsituatie moeilijk wordt. Groepsleider Radboud Hafkenscheid vertelt, dat het verblijf in het internaat gemiddeld zo'n anderhalf jaar duurt. „Drie jaar is wel zo'n beetje het maximum“, laat Hafkenscheid - inmiddels bijna acht jaar werkzaam in Aekinga - weten. Voorheen was het merendeel van de pupillen afkomstig uit het westen en dan vaak Amsterdam, nu is het zo, dat Aekinga meer en meer een regionale functie begint te krijgen.

DOELGROEP

Nederland telt momenteel nog negentien BJ-internaten, met voor vrijwel elk internaat een verschillende doelgroep. Vorming en onderwijs staan centraal tijdens het verblijf in zo'n internaat. Voor Aekinga is dat veelal individueel technisch onderwijs. Op het lesrooster onder meer vakken als metaalbewerking, houtbewerking, creatieve vorming, schilderen, consumptieve technieken en dagelijks sport. Bijna zestig mensen, waarvan slechts een klein deel op parttime basis, houden zich dagelijks beroepshalve met het reilen en zeilen op Aekinga bezig. Daarmee mag het internaat zich meten tot de grootste werkgevers van het dorp rekenen.

Uiteraard valt de situatie van die tijd niet meer te vergelijken met die van nu. De bewoners van zo'n kamp hadden in de beginjaren veelal gedragsmatige problemen, vaak jongens „uit de grote stad“, waarvoor elders geen passende vorm van onderwijs kon worden gevonden.

Het VBS-kamp werd in 1955 omgedoopt in JVVVO, Jeugd-, Vormings- en Ontwikkelingswerk. Die benaming werd evenwel nooit populair. Enkele jaren later maakte JVVVO dan ook plaats voor BJ-kamp, toen dat

Bertus Frens, een naam die onlosmakelijk met Aekinga verbonden blijft.

Appelscha. De heer Hofman werd vorig jaar feestelijk uitgezwaaid en opgevolgd door Willem Nijboer. Veranderingen in de afgelopen 40 jaar waren er overigens bepaald niet alleen aan de top. Aekinga groeide maatschappelijk mee met de ontwikkelingen, maar ook qua aanzien is men inmiddels aardig bij de tijd. Van de houten barakken is nog maar een klein deel over. De nieuwbouw overheerst nu al, maar het is de bedoeling dat binnen afzienbare tijd ook de drie laatste

Nieuwe Ooststellingwerper, 11 mei 1988